

Pensioenfonds Notariaat heeft in 2021 het convenant ondertekend

Stichting Pensioenfonds Notariaat (hierna: “SPN”, of “het fonds”) heeft eind 2021 het brede spoor van het Internationaal Verantwoord Beleggen (IMVB) convenant ondertekend. Het convenant heeft ten doel om de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen (de richtlijnen) en de bijbehorende VN Principes Voor Bedrijfsleven en Mensenrechten (de UNGPs) op verschillende niveaus in het beleggingsbeleid te verankeren en transparantie te bieden over de voortgang van de implementatie door ondertekenaars. Het convenant is in 2018 opgesteld tussen de Nederlandse overheid, Non-Gouvernementele organisaties en de Pensioensector en is afgesloten voor de duur van 4 jaar, eindigend per eind 2022. Het pensioenfonds heeft het convenant ondertekend omdat dit past bij de eigen duurzaamheidsambities, en heeft gedurende de 4-jarige implementatieperiode meerdere verbeteringen doorgevoerd om tot verdere verankering van de richtlijnen en de UNGPs in beleid en processen te komen. In dit hoofdstuk doet het fonds verslag van de genomen stappen.

Verankering van richtlijnen en UNGPs in beleid een feit

In 2021 heeft het fonds reeds de OESO-richtlijnen en de UNGPs als belangrijk uitgangspunt in het MVB-beleid verankerd en heeft het fonds commitment afgegeven aan borging van de deze internationale standaarden in het beleggingsbeleid. Ook heeft het fonds het principe rond lange termijn waardecreatie nader uitgewerkt en conform de eisen van het convenant centraal gesteld in het ESG-beleid. Het ESG-beleid is gepubliceerd op de website en kan [hier](#) worden geraadpleegd.

Due diligence screening beleggingsportefeuille en prioritering van schendingen

Een belangrijke convenantseis is het uitvoeren van een portefeuillescreening op ondernemingen in de beleggingsportefeuille, die voor het fonds deels uit beleggingsfondsen bestaat. Bij deze screening wordt onderzocht of, en zo ja in welke mate, bedrijven in de beleggingsportefeuille de OESO-richtlijnen hebben geschonden. Het fonds heeft deze due diligence screening in 2022 voor de tweede keer uitgevoerd. Hierbij is gebruik gemaakt van de inhoudelijke analyses van gespecialiseerde dienstverlener Sustainalytics. Hierbij wordt het gedrag van ondernemingen geanalyseerd en beoordeeld, met als uitgangspunt de richtlijnen en de UNGPs. Wanneer een schending van een richtlijn wordt vastgesteld, worden de schending en negatieve impact ervan geclassificeerd op basis van ernst, schaal en onomkeerbaarheid, zie onderstaand de classificatie die wij hanteren.

Negatieve Impact	Omschrijving
Ernstig	De controverse heeft ernstige impact op milieu en maatschappij en vormt een ernstig bedrijfsrisico voor de onderneming. In deze categorie valt schadelijk gedrag, wat herhaaldelijk voorkomt, slecht management van de risico's en een gebrek aan bereidheid van de onderneming om de risico's te adresseren.
Hoog	De controverse heeft grote impact op milieu en maatschappij en vormt een substantieel bedrijfsrisico voor de onderneming. Er is sprake van structurele problemen binnen de onderneming, gebrekkige risicobeheersing en herhaling van incidenten.
Significant	De controverse heeft significante impact op milieu en maatschappij en vormt een bedrijfsrisico voor de onderneming. Er zijn aanwijzingen voor structurele problemen door de herhaling van incidenten en onvoldoende implementatie van risicobeheersing.
Beperkt	De controverse heeft gematigde impact op milieu en maatschappij en vormt een beperkt bedrijfsrisico voor de onderneming. Incidenten doen zich beperkt

	voor, en er is een adequate managementreactie om toekomstige risico's te mitigeren.
Laag	De controverse heeft lage impact op milieu en maatschappij en vormt een minimaal bedrijfsrisico voor de onderneming.

Het fonds prioriteert de *hoog impact* schendingen die zich in de beleggingsportefeuille voordoen, dit betreft schendingen met classificatie ernstig en hoog. Deze schendingen hebben niet enkel een financieel hoge impact op de onderneming, maar ook een hoge impact op mens, maatschappij of milieu. De due diligence screening heeft inzicht geboden in de aard en omvang van de hoog impact schendingen op verschillende niveaus.

1. De hoog impact schendingen ten opzichte van de brede marktindex;
2. De hoog impact schendingen per beleggingsstrategie;
3. De hoog impact schendingen per sector; en
4. De hoog impact schendingen per OESO-thema.

SPN fonds heeft vastgesteld dat het gevoerde uitsluitingsbeleid, waarbij de grootste schenders van internationale normen, zoals de OESO-richtlijnen op voorhand worden uitgesloten, op totaal portefeuilleniveau heeft geleid tot een lagere blootstelling naar ondernemingen met een hoge negatieve impact dan de brede markt. Dit geldt voor zowel de aandelenportefeuille als de bedrijfsobligatieportefeuille. Ook heeft de screening inzicht geboden in de aantallen en blootstelling naar hoog impact schendingen in de verschillende beleggingsstrategieën. Ten opzichte van voorgaand jaar is het aantal schendingen licht gedaald, mede door de transitie die wij het aandelenmandaat voor ontwikkelde markten hebben doorgevoerd. Daarnaast heeft het fonds vastgesteld dat op het niveau van sectoren met de meeste hoog impact schendingen zich concentreren in de financiële sector en de sector basismaterialen, waaronder mijnbouw. Dit zijn soortgelijke conclusies als op voorgaande meetmomenten. Ten slotte gaf de screening het inzicht dat de meeste hoog impact schendingen lagen op het vlak van milieu (20), anti-corruptie (17) en mensenrechten (15). Ook dit is in lijn met eerdere due diligence analyses. Dit betekent dat wij extra aandacht hebben voor deze sectoren, wat betekent dat via het engagement en stembeleid extra oog is voor de maatschappelijke uitdagingen bij de ondernemingen in onze beleggingsportefeuille.

Hiermee heeft het fonds goed inzicht in het aantal en het type schending van OESO-richtlijnen, alsmede in welk type portefeuille deze zich bevinden. De screening is uitgevoerd met peildatum 30 juni 2022. Op basis van deze inzichten is het fonds in staat om de omvang van de meest impactvolle schendingen op verschillende dimensies te beoordelen.

Verankering richtlijnen en UNGPs in nieuwe contracten met vermogensbeheerders

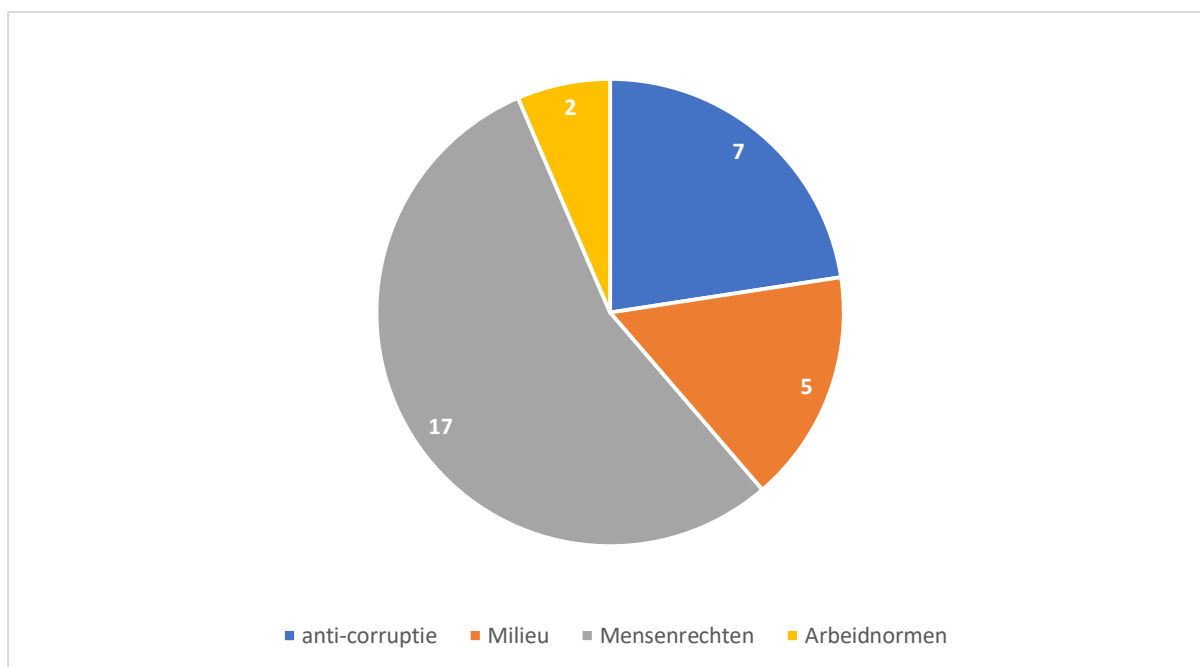
Het fonds heeft eerder in 2021 een contract afgesloten voor de inzet van een dialoogprogramma, waarmee het fonds in dialoog treedt met schenders van internationale normen, waaronder de OESO-richtlijnen. Ook heeft het fonds een contract afgesloten voor uitvoering van het stembeleid. Beide beleidsopties zijn onderdeel van het fiduciaire contract met GSAM. Voor engagement wordt gebruik gemaakt van gespecialiseerde engagementdienstverlener Sustainalytics

Screening beleggingsportefeuille heeft geleid tot beleidsaanpassingen

Het fonds heeft besloten om een engagementprogramma te starten met ondernemingen die hoog impact schendingen van OESO-richtlijnen en VN Global Compact principes tonen. Via dit engagementprogramma dat van toepassing is op de aandelen- en de bedrijfsobligatiebeleggingen wil het fonds bijdragen aan het herstellen van door ondernemingen veroorzaakte negatieve impact op mens en milieu en het oplossen van de schending door verhaalsmogelijkheden te bespreken met de onderneming. Tevens verlangen wij in de dialoog met de ondernemingen beleidsaanpassingen zodanig dat soortgelijke schendingen zich in de toekomst niet meer voordoen. De dialogen worden uitgevoerd door gespecialiseerde dienstverlener Sustainalytics, die mede namens SPN met ondernemingen spreekt. Op deze manier wendt het fonds binnen de eigen invloedssfeer de mogelijkheden aan om bestaande negatieve impacts te beperken en toekomstige te voorkomen.

In 2022 hebben wij gesproken met 26 ondernemingen die een hoog-impact schending van OESO-richtlijnen en VN Principes voor Bedrijfsleven en Mensenrechten hadden en zich onze portefeuille bevonden. In sommige gevallen betrof het schendingen op meerdere thema's met dezelfde onderneming. In totaal hebben wij over 31 hoog-impact schendingen – die uit onze due diligence analyse bleken in 2022 – met de ondernemingen gesproken. Hierbij was het doel om de schending op te heffen en toekomstige soortgelijke schendingen tegen te gaan. Het bijdragen aan herstel en verhaalsmogelijkheden voor gedupeerden is altijd een belangrijke doelstelling binnen de dialoog. In onderstaand overzicht is weergegeven over welke hoog-impact schendingen van OESO-thema's wij spraken in 2022.

Prioritering thema's

In 2021 heeft het fonds het nieuwe MVB-beleid ontwikkeld. Hierbij zijn de thema's van de OESO-richtlijnen en het Global Compact centraal gesteld, naast het thema klimaatverandering.

Waar was het fonds in belegd?

Het fonds belegt ten dele in beleggingsfondsen en ten dele in discretionaire mandaten in ondernemingen. De convenantseisen vragen transparantie ten aanzien van de beleggingen in ondernemingen, daarom is onderstaand weergegeven via welke fondsen het fonds blootstelling kan hebben naar ondernemingen.

Beleggingscategorie	Vermogensbeheerder	Naam
Aandelenfonds	BlackRock	iShares Emerging Markets Index Fund
Aandelenmandaat	BlackRock	MSCI World ESG Index Mandate
Bedrijfsobligatiemandaat	Aegon	European Credits
Bedrijfsobligatiefonds	Aegon	Global High Yield Fund